

Referat fra møte i Referansegruppen for DBH 21. april 2017

Tilstede: Tore Tungodden, Universitetet i Bergen (leder)
Ellen Rye, Høgskolen i Sør-Øst Norge
Ingrid Sogner, Universitetet i Oslo
Andreas Slettebak Wangen, Norges Tekniske -naturvitenskaplige Universitet
Ingeborg Marie Østby Laukvik, Nasjonalt fagskoleråd
Bjørn Henrichsen, NSD
Knut Kalgraff Skjåk, NSD
Kristin Gåsemyr, NSD
Yngve Bersvendsen, NSD

Observatører: Vidar Røeggen, Universitets- og høgskolerådet
Anne Marie Rustad Holseter, Statistisk sentralbyrå
Magnus Strand Hauge, NOKUT
Joar Nybo, Kunnskapsdepartementet
Stig Slipersæter, Norges forskningsråd

Forfall: Beth Linde, Høgskolen i Østfold

1/17 Godkjenning av innkalling og sakliste

Det var ingen merknader til innkalling og sakliste.

2/17 Godkjent referat fra forrige møte

Det fremkom ingen merknader fra forrige møtes referat, som ble godkjent per e-post med frist 30.11.2016.

3/17 Status for ulike aktiviteter

Rapportering av data:

Et dataangrep på NSD sin webserver førte til noe nedetid på enkelte nettsider, men påvirket i liten grad rapportering innen fristen.

Student- og doktorgradsdata: UH- sektoren preges av sammenslåinger og nye institusjoner som blir fulgt nøye opp. Etter årsrapporteringen kvalitetssikres samarbeidsdoktorgrader. DBH-F sitt prosjekt for å sikre kvaliteten på rapportering av utdanningstilbud er fullført og sikrer korrekte og godkjente utdanningstilbud.

Personaldata: I november 2016 rapporterte alle statlig finansierte UH-institusjoner personaldata på individnivå etter oppsatt frist. I løpet av våren 2017 er det planer om å gjennomgå og forenkle spesifikasjonen. Rapportering av personaldata for fagskolene er utsatt i påvente av hjemmelen for rapportering av personidentifiserbare opplysninger om ansatte og studenter.

Økonomidata: Fristene er i all hovedsak overholdt, men mellom rapporteringen av årsregnskap og årsrapport var det noe uklart for institusjonene om det kunne skje korrigeringer. Riktig versjon av årsregnskap for private institusjoner ble endelig avklart først to dager før rapporteringsfristen. Dette medførte en del ekstraarbeid hos NSD.

Videre arbeid med FOU statistikk

Kunnskapsdepartementet har besluttet at det ikke vil bli innsamling av økonomidata for 2016 til FoU-statistikken i 2017. Det gir mer tid til å diskutere justeringer i malen for uttak av regnskapsdata, samt forbedre kontrollene ved innrapportering av data. NIFU har innkalt til møte 26.04.2017 om innrapportering av data.

Datleveranser og tilgang til data

NSD leverer tabeller og figurer som skal inngå i KDs tilstandsrapport for UH-sektoren. Justering av bestillingen, institusjonsendringer i sektoren, inkludering av data fra Studiebarometeret (NOKUT), NIFUs kandidatundersøkelse og NIFUs FoU-statistikk for å kunne presentere de nasjonale styringsparametrene og individdata krever en del ekstra arbeid og tid. En del oppdrag med sammenfallende datauttak og en generell økning i forespørsler fra ulike grupper i KD om å få tilsendt tabeller med økonomidata og ferdige grafer gjør at NSD etterspør synkronisering av oppdragene. Bestillingene har til dels svært korte frister, hvilket har medført mye overtidsarbeid.

Inkludering av resterende institusjoner som tilbyr høgre utdanning

NSD vil på vårparten å ta et nytt initiativ for å få inkludert flest mulig av de institusjonene som ikke rapporterer, i samarbeid med NOKUT og SSB.

Fagskoleforum

5. mai 2017 skal NSD holde neste fagskoleforum i KD og en sak vil være endring av forumets formål og eventuelt sammensetning. KD ønsker at forumet utvikles til et rådgivende organ som kan bidra med strategier i sektoren for eksempel basert på stortingsmeldinger og rapporter, og videreutvikle tilstandsrapporten.

Ny webside for Den norske publiseringsindikator - <https://npi.nsd.no/>

Det arbeides videre med utvikling av funksjonalitet for nomineringsprosessen av publiseringskanaler til nivå 2. Målet er å lære opp fagutvalgene før nomineringsprosessen høsten 2017.

Nordisk samarbeid om felles kanalregister -

<https://dbh.nsd.uib.no/publiseringskanaler/Forside>

Formannskapet for Nordisk ministerråd kontaktet NSD har høsten 2016 bevilget NOK 100 000 til utviklingen av en felles nordisk liste. Møtet for styringsgruppen ble avholdt i København 9.mars 2017 der NSD demonstrerte hvordan den tekniske løsningen bygges. Utviklingsarbeidet fortsetter ut 2017.

ERIH PLUS – The European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences - <https://dbh.nsd.uib.no/publiseringskanaler/erihplus/>

ERIH PLUS ble presentert på 2 europeiske konferanser i 2016. Et paper er publisert i tidsskriftet Procedia Computer Science som utgis av Elsevier. Det gjenstår å revidere 398 ERIH tidsskrifter. Neste møte i Advisory group vil bli holdt i oktober 2017 hos NSD.

OA arbeid ved NSD

På vegne av Norge har NSD sammen med Sverige, Finland og Danmark signert en kontrakt med Directory of Open Access Journals (DOAJ), hvor landene gir DOAJ økonomisk støtte mot å fritt kunne benytte DOAJ som kilde for OA i nordisk liste og i de nasjonale tidsskriftsregistrene. Brekke-utvalget i Norge foreslår at OA-arbeidet styrkes økonomisk i Norge, slik at NSD har tilstrekkelige ressurser til å videreføre arbeidet. Det er ikke kommet noen ny signaler mht. denne saken.

4/17 Omorganisering i UH-sektoren

Bjørn Henriksen informerte: dette er en krevende prosess for de involverte institusjonene. Hver institusjon gjør en vurdering av andre institusjoner, og eventuell muligheter for flytting av oppgaver. Det har vært flere runder med innspill som har ført til en veldig krevende prosess som trekker ut i tid. Konkretisering kom i januar i år med 4 forslag til omorganisering. Kostnadseffektivitet og kvalitet er ikke kriterier som er vurdert i denne prosessen, for eksempel med hensyn til leveranser fra de ulike institusjonene. Direktøren er fornøyd med NSD sin behandling i prosessen, unntatt DBH. Det er i NSD's tilbakemelding til KD's forslag vektlagt betydning av DBH-data til bruk for forskning og ikke bare forvaltning. Viktig innspill er kommet fra UiB som innebærer flytting av oppgaver til NSD. Utflytting av oppgaver fra Oslo blitt en del av prosessen og har ført til betydelig uro i institusjoner der.

UiB har i sin tilbakemelding uttrykt bekymring for DBH og en eventuell flytting av oppgavene. Joar Nybo orienterte om at organiseringsprosjektet også innebærer en vurdering av administrative strukturer i departementet. Bred prosess har skapt mye turbulens. 1.4.4. organ er det for mange av og organiseringsprosjektet vurderer plassering av disse. En lukket prosess er imidlertid også problematisk. Det vil ikke komme noe i revidert statsbudsjettet, men i forslag til statsbudsjett for 2018 i oktober vil der komme en endelig avklaring.

Referansegruppen mener at problemstillinger som kostnadseffektivitet og kvalitet, og betydning for forskning må tillegges vekt i konklusjon av omorganiseringen. Dette er en krevende situasjon for DBH ressursmessig og fører til at viktige saker som bør klareres av KD, er satt på vent, for eksempel uavklarte saker som lovhjemmel for DBH.

5/17 STAR prosjektet: om nasjonal rolle

STAR skal utvikles som et analyseverktøy for å dekke institusjonenes lokale behov. DBH er den nasjonale databasen med ansvar for å utvikle nasjonal statistikk og statistikk på tvers av institusjonene. Ekspertgruppen har i første omgang lagt inn en bestilling til NSD på studentmobilitet som vi har som mål å få laget våren 2017. NSD har tidligere uttrykt ovenfor Referansegruppen at nasjonale rapporter for sektoren samlet er en oppgave som naturlig tilhører NSD/DBH. Det er viktig å opprettholde den klare rollefordelingen. En utvidelse av CERES/STAR sin rolle innebærer at institusjonene unødige må opprette behandleravtale med hverandre. DBH innehar flere institusjoner, dvs. private høyskoler. DBH har stabile data over mange år som tidsserier lett tilgjengelig. Informasjonen er tilrettelagt for både den enkelte institusjon og myndigheter, forvaltningsorganer, media, studenter, og allmenheten generelt. Det er betenkelig at offentlige ressurser brukes til utvikling av parallelle systemer for sektoren. Referansegruppen påpeker at STAR prosjektet ble opprettet for å se på mobilitetsdata i UH-institusjonene. Studentmobilitet er et viktig tema for sektoren. DBH sin nasjonale rolle i dette arbeidet er viktig. Hvor aktuelt Tableau er i fremstillingen av statistikk over tid er usikkert. BOTI-samarbeidet er i anskaffelsesprosess av et presentasjonsverktøy for egne data. Det er ukjent hvilket verktøy dette blir.

6/17 Forskningsdata og Individdata: Databehandleravtaler mellom KD og NSD, og hjemmel i UH-loven for DBH

Høsten 2016 har Kunnskapsdepartementets (KD) forslag til ny lovbestemmelse om rapportering til DBH og DBH-F vært ute på høring. Høringsfristen var 7. oktober 2016, og det kom inn 21 høringsvar. Hvis lovforslaget blir vedtatt, vil det gi NSD en lovfestet hjemmel til å samle inn personidentifiserende data fra studenter, doktorgradsstudenter og tilsatte i universitets- og høyskolesektoren, samt fagskolesektoren. Lovforslaget gir i tillegg et hjemmelsgrunnlag for å levere ut personopplysninger til forsknings- og utredningsformål, og til virksomhetsstyring. Etter

anbefaling fra Datatilsynet, har Kunnskapsdepartementet (KD) inngått en databehandleravtale med NSD om innsamling og utlevering av personopplysninger i DBH og DBH-F. I påvente av at forslaget til nye bestemmelser om rapportering av individdata regulerer databehandleravtalen rapportering og utlevering av personopplysninger. Selv om lovforslaget med de nye bestemmelsene blir vedtatt, vil det likevel være behov for en databehandleravtale mellom NSD og KD. NSD inngår nå ulike typer dataavtaler med flere forvaltningsintituser som ber om ulike type datasett fra DBH-databasen som er indirekte eller direkte personidentifiserbare: NIFU, Lånekassen, Nasjonalt opptakskontor for fagskoler og SIU. NSD vurderer i tillegg nøye databestillinger der datasett med små tall inngår. Det er ikke noe nytt ang. utarbeidelse av endelig hjemmel ifølge KD. NSD vil purre saken, som mest sannsynlig ligger på vent på grunn av organiseringsprosjektet.

7/17 Årsrapport 2016

Til informasjon for referansegruppen som synes dette er en god rapport.

8/17 Arbeidsgruppe for samordnet rapportering

NSD var sekretariat for gruppen og det ble utarbeidet en rapport om vurderingene i gruppen som ble levert KD i desember 2016. Arbeidsgruppen fant ca. 80 ulike typer rapporteringer innen 5 områder (økonomi, forskning, lønn/ personal, studie/student og «andre») og har utredet om rapporteringene kan kuttes ut, forenkles eller effektiviseres, samt foreslått prioriterte tiltak.. 60 av rapporteringene kan justeres eller legges om i større eller mindre grad. Få av rapporteringene virker lite hensiktsmessig, men flere trenger klarere definering eller en mer effektiv innrapportering. 17 rapporteringer trenger ikke tiltak nå. I oppfølging av rapporteringer der NSD er involvert, er to institusjoner fulgt opp av NSD: CRISin ang. å flytte rapporteringsfrist for publikasjoner en måned frem til 1.mars. Tilbakemeldingen var at flytting av fristen må skje når CRISin 2 foreligger, da funksjonalitet for etterrapportering av publikasjoner er klar. NSD har hatt møte med NIFU ang. samordning av innrapportering av opplysninger ang. doktorgrader og mastergrader som rapporteres fra FS systemet til både DBH og NIFU. NIFU er enig i at rapporteringen bør samordnes slik at NIFU får datasettene fra NSD. Referansegruppen synes dette har vært en nyttig gjennomgang og en god rapport.

9/17 Arbeidsgruppe for begrepsdefinering i UH-sektoren

I forbindelse med ulike samarbeidsgrupper og møter i UH-sektoren i 2016 ble det stadig etterlyst en mer samordnet begrepsdefinering i arbeidet med rapportering og statistikk. NSD er utnevnt av KD som sekretariat for arbeidet og gruppen har hatt ett møte. Hver institusjon kan stille med inntil to representanter. Utgangspunktet er en videreføring av et arbeid som pågikk frem til 2015 fra den tidligere Arbeidsgruppen for samordning av begreper og definisjoner. Et forslag fra sektoren er også at rollefordeling med hensyn til ansvar for statistikk i sektoren også blir et tema i gruppen. Dette vil ikke være et utgangspunkt i formålet for denne gruppen. Lånekassen skal også inviteres med i gruppen. Referansegruppen synes at dette er et viktig arbeid og er opptatt av definering i forbindelse med for eksempel gjennomstrømming på ulike nivå: nasjonalt, institusjonsnivå, fakultetsnivå. Definisjonen er ofte for smal for å kunne dekke de ulike nivåene.

10/17 Private fagskoler og høyskoler: tilsynsoppgaver som overføres NSD.

Kunnskapsdepartementet etablerte våren 2016 en ny enhet for å styrke tilsynet med private høyskoler og fagskoler som mottar statstilskudd. Tilsynet har kontaktet NSD om at DBH skal overta kontrolloppgaver i forhold til årsregnskap og ledelseskommentarer med frist 15.mai. Til tross for kutt i tilskudd og som tidligere påpekt – et relativt fullt årshjul for våren på grunn av tilstandsrapport, sektoranalyse mm. vil DBH prøve å gjennomføre arbeidet. Referansegruppen er informert om arbeidet og ser at det er rasjonelt at DBH som har innsikt i disse opplysningene kan utføre dette arbeidet på en effektiv måte.

11/17 Om prioritering av arbeidsoppgaver i DBH.

DBH er bevilget samme beløp som for 2016, hvilket i realiteten betyr et kutt i tilskuddet til DBH. Dette vil få konsekvenser for prioritering av oppgaver i DBH i 2017. I tillegg er tilsynsoppgaver som legges til NSD og økning i antall databestillinger og mer omfattende bestillinger med tilrettelegging

og analyser ser NSD at utviklings- og moderniseringsprosjekter vil kreve prioritering. Vi ber derfor referansegruppen ta stilling til hva DBH bør prioritere mellom:

- webservice fra institusjoner
- api-løsning til superbrukere innen statistikk ved institusjonene
- videreutvikling av standardrapporter basert på individdata
- nasjonale rapporter på studentmobilitet, gjennomføringsgrad, frafall osv. eventuelt andre måter å presentere data på eller
- tilrettelegging av andre datasett, kubeløsninger mm.
- andre ønsker og krav i sektoren eller fra KD, som datasimulatorløsning

Referansegruppen er opptatt av standardrapporter med gjennomstrømningsdata og mener det bør prioriteres. Rapportering av gjennomføring på normert tid, og gjennomføring på fakultetsnivå som er sammenlignbar med KDs tilstandsrapport er viktig å få på plass. Man bør også se på tilsvarende statistikk fra andre aktører i sektoren. Utviklingen generelt er at UH-sektoren blir mer og mer datadrevet, noe som vil føre til en større etterspørsel etter API-løsninger som gir tilgang til rådata.

12/17 Eventuelt

Neste møte blir torsdag 2. november 2017.